

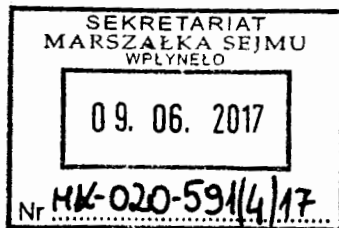

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 9 czerwca 2017 r.

DOLiS-023-86/17/BG /47 222 /17

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

fax: (22) 694 19 03

Szanowny Panie Marceku,

w związku z otrzymaniem korespondencji z Kancelarii Sejmu (pismo z dnia 2 czerwca 2017 r., GMS-WP-173-141/17), zawierającej prośbę o przedstawienie opinii Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych oraz ustawy o radiofonii i telewizji (druk nr 1587) oraz w związku ze skierowaniem przedmiotowego projektu do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych pragnie ponownie wskazać na wątpliwości jakie – z punktu widzenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922) – budzi przedłożony dokument.

Nie sposób zgodzić się ze stwierdzeniem, iż stanowisko Generalnego Inspektora wobec zaproponowanych regulacji jest odmienne od opinii wyrażonych przez inne podmioty biorące udział w konsultacjach publicznych projektu, między innymi Rzecznika Praw Obywatelskich (jak wskazano w raporcie z konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych, wersja z dnia 19 kwietnia 2017 r.). Pierwszy projekt ustawy o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przedstawiło Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do zaopiniowania w ramach nieformalnych uzgodnień dnia 22 lutego 2017 r. W stanowisku wyrażonym dnia 28

**20-LECIE PRAWA DO OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH W POLSCE**

ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa
tel. (22) 531 03 00
fax. (22) 531 03 01
www.giudo.gov.pl

lutego 2017 r. (DOLiS-023-86/17/BG/16507/17)¹ Generalny Inspektor podkreślił, iż zaangażowanie dostawców usług telewizji płatnej, poprzez możliwość pozyskiwania przetwarzanych przez nich danych odbiorców końcowych, w proces poboru opłat abonamentowych budzi szereg jego wątpliwości. Przede wszystkim nie zostało wykazane „dlaczego proponowana forma poprawy skuteczności poboru opłat abonamentowych będzie w ocenie projektodawcy najskuteczniejsza, a co za tym idzie – nie jest możliwa ocena, czy planowana forma ingerencji w prywatność tak bardzo szerokiego grona osób jest rzeczywiście niezbędna i należyte uzasadniona. Podkreślenia wymaga, iż – jak wynika z ogólnego rozporządzenia o ochronie danych² – jeśli operacje przetwarzania stwarzają szczególne ryzyko dla praw i wolności podmiotów danych z racji swego charakteru, zakresu lub celów, konieczne jest przeprowadzenie oceny skutków przewidywanych operacji przetwarzania w zakresie ochrony danych osobowych (tzw. *privacy impact assessment*)”.

W kolejnej wersji projektu część szczegółowych uwag została uwzględniona, co Generalny Inspektor ocenił pozytywnie w piśmie z dnia 10 marca 2017 r. (DOLiS-023-86/17/BG/19673/17)³. Niezależnie od tego, podtrzymane zostały wątpliwości wobec koncepcji zaangażowania dostawców usług telewizji płatnej, a więc **podmiotów prywatnych**, w proces poboru opłat abonamentowych, będących rodzajem **daniny publicznej**, poprzez możliwość pozyskiwania przetwarzanych przez nich danych odbiorców końcowych. **Zastrzeżenia te pozostają nadal aktualne.**

Podkreślenia wymaga, iż zaproponowane regulacje w praktyce stanowią będą ingerencję w gwarantowane konstytucyjnie prawo do prywatności (art. 47 Konstytucji RP) i autonomii informacyjnej (art. 51 ust. 2 Konstytucji RP). Dopuszczalność takiej ingerencji musi być jednak uzasadniona z punktu widzenia **niezbędności w demokratycznym państwie prawnym** (*vide* art. 31 ust. 3 oraz 51 ust. 2 Konstytucji RP). W wyroku z 30 listopada 2002 r. (sygn. K 41/02) Trybunał Konstytucyjny wskazał, że w związku ze zbieraniem danych przez administrację publiczną za każdym razem konieczne jest udowodnienie, że była to czynność **niezbędna**, a nie jedynie użyteczna lub najdogodniejsza z możliwych. Tymczasem z uzasadnienia do projektu ustawy nadal nie wynika, dlaczego projektodawca uznał

¹ http://www.giodo.gov.pl/plik/id_p/11908/j/pl/

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, które będzie bezpośrednio stosowane w Polsce od dnia 25 maja 2018 r.

³ http://www.giodo.gov.pl/plik/id_p/11920/j/pl/

przekazywanie operatorowi wyznaczonemu danych osobowych klientów dostawców usług telewizji płatnej za rozwiązanie które najlepiej przysłuży się zagwarantowaniu bardziej adekwatnego, stabilnego i niezależnego finansowania zadań mediów publicznych. Nie wykazano również, iż przeanalizowane zostały możliwe rozwiązania alternatywne, jak np. pobieranie opłat abonamentowych razem z **podatkiem dochodowym PIT i CIT oraz składką na KRUS** (z informacji medialnych wynikało, iż na 2018 r. planowane było przedstawienie projektu przepisów w tym zakresie).

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zauważa, iż możliwość zmiany pierwotnego celu przetwarzania danych osobowych klientów – a na takiej koncepcji opiera się zaproponowany model poprawy skuteczności poboru opłat abonamentowych – jest wysoce wątpliwa z punktu widzenia wyrażonej w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych zasady celowości, zgodnie z którą administrator danych powinien zapewnić, aby dane osobowe były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami. Ponadto, w razie przyjęcia zaproponowanych przepisów dochodzić będzie do pozyskiwania danych osobowych w drodze **ustawowej zmiany warunków umów o charakterze prywatnoprawnym**, co wydaje się wysoce wątpliwe z punktu widzenia ochrony praw konsumentów, będących podmiotami tychże danych. Pozostające poza wolą stron umowy, zarówno zmiana pierwotnego celu przetwarzania danych, jak i możliwość udostępnienia danych osobowych innemu podmiotowi nie powinna być wprowadzana poprzez nowelizację obowiązujących przepisów prawa, chociażby ze względu na to, że dotyczyłoby zawartych już, trwających umów.

Biorąc pod uwagę powyższe, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje zastrzeżenia wobec rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych oraz ustawy o radiofonii i telewizji, zwracając się jednocześnie z prośbą o przekazanie niniejszej korespondencji również do wiadomości właściwych komisji sejmowych, w których rozpatrywany będzie projekt.

Do wiadomości:

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

fax: (22) 694 13 48

Z wyrazami szacunku
GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH
[Podpis]
dr Edyta Blelak-Jomaa